

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XLIV. — Izdan in razposlan dne 6. avgusta 1872.

118.

Državna pogodba od 21. maja 1872,

mej Avstrijsko-Ogersko in mej nemško državo o napravi železnocestne zveze od Krnova v Glubčice in od Albrehtic v Niso.

(Sklenena v Berlinu dne 21. maja 1872, Njegovo c. kr. apostolsko Veličanstvo je vanjo pritrdilo na Dunaji dne 18. junija 1872, pritrdili sta se izménili na Dunaji dne 22. junija 1872.)

M i F r a n c J o ž e f P r v i,
po milosti Božji cesar avstrijski,

apostolski kralj ogerski, kralj češki, dalmatinski, hrvaški, slavonski, gališki, vladimirski in ilirski; nadvojvoda avstrijski; véliki vojvoda krakovski, vojvoda lotarinški, saleburški, štirski, koroški, kranjski, bukovinski, gornje-sleški in dolnje-sleški; véliki knez erdeljski; mejni grof moravski; pokneženi grof habsburški in tirolski itd. itd. itd.

dajemo na znanje in poročamo:

Ker je mej našimi pooblaščenci in mej pooblaščenci Njegovega Veličanstva cesarja nemške zemlje in kralja pruskega zato, da se napravi železnocestna zveza od Krnova v Glubčice in od Albrehtic v Niso, bila v Berlinu dne 21. maja 1872 podpisana pogodba, katera slóve od besede do besede tako:

Njegovo Veličanstvo cesar avstrijski, kralj češki i. t. d. in apostolski kralj ogerski, in Njegovo Veličanstvo nemški cesar, kralj pruski, v imenu nemške države,

želéca, razširiti železnocestne zveze mej obema državnima ozémljijema, narekla sta zaradi dogovora, ki ga je o tem skleniti, v pooblašéence:

Njegovo Veličanstvo cesar avstrijski, kralj češki i. t. d. in apostolski kralj ogerski:

Svojega sekcíjskega svétnika v c. kr. trgovinskem ministerstvu, Karola viteza pl. Puss-wald-a,

Svojega sekcíjskega svétnika v c. kr. finančnem ministerstvu, Ferdinanda Buhaczka,

Njegovo Veličanstvo nemški cesar, kralj pruski:

Svojega ministerstvenega ravnatelja železnocestne uprave, Teodora Weishaupt-a

Svojega tajnega legacijskega svétnika, Vilhelma Jordan-a,

Svojega tajnega višjega finančnega svétnika, Ernesta Hitzigrath-a,

kateri, pokazavši si ter vzajemno pripoznavši pooblastila, dogovorili so, s prihrambo pri-trditve, naslednje člene:

Člen I.

Vladi cesarsko-kraljevska avstrijska in kraljevsko-pruska se zavezujeta, da bosta dopu-stili in pospeševali delo železnih cest:

1. od Krnova v Glubčice, in

2. od Albrehtic v Niso,

da pride moravsko-sleška osrednja železnica v zvezo s pruskimi železnicami, ki se strinjajo v Glubčicah in Nisi.

Člen II.

Za kose v členu I pod 1 in 2 imenovanih železnic, kolikor jih leži na avstrijskem ozémljiji, dala je že cesarsko-kraljevska avstrijska vlada dopustnico delničarski družbi pod imenom: „Moravsko-sleška osrednja železnica.“

Ali ker po §. 3 najvišjega dopustnega pisma od 21. aprila 1870*) ta družba nij zavezana, cesto dalje od Krnova do državne meje proti Glubčicam in od Albrehtic do državne meje z gledjo proti Nisi izdelati prej, nego je dodelana glavna črta Olomuc-Bruntal-Krnov-ska, to bode cesarsko-kraljevska avstrijska vlada skrbela, da se železnični kos od Krnova do državne meje proti Glubčicam, ako se bode dalo, ob enem z glavno potezo Olomuc-Bruntal-Krnovsko, torej zadnji čas do 21. aprila 1873, kakor roka v dopustnici za dovrši-tev te glavne črte postavljenega, dodela in z glavno črto vred javni službi izročí.

Kar se tiče železničnega kosa od Albrehtic do državne meje proti Nisi, gledalo se bode, da se, če bode moči, ob enem s krilom Krnov-Albrehtiškim, in to zadnji čas do 21. aprila 1873, izdela in v krétnjo dá.

Člen III.

Kraljevsko-pruska vlada je za kos v členu I pod 1 imenovane železnice, kolikor je pojde po nje ozémljiji, podelila dopustnico v Vratislavi domujoči družbi gornje-sleške železnice.

*) Državni zakonik št. 77.

Kraljevsko-pruska vlada zaveže koncesionarja ter ga bode z vsemi sredstvi, kar jih bode imela, primorala, da se bode v členu II avstrijskemu kosu te železnice postavljenega roka za dovršbo in začetek krétnje pruskega njemu podeljenega kosa držal tako, da bode tudi tedaj, ako bi se avstrijski kos pred gori povedanim rokom občni službi izročil, mogoče odpreti krétanje po celi črti od Krnova v Glubčice.

Ako bi moravsko-sleški osrednji železnici ne bilo mogoče, dopuščeni jej avstrijski kos Krnov-Glubčičke železnice pravočasno dodelati, to podeli cesarsko-kraljevska avstrijska vlada brez odloga po prejetem priznanilu koncesijo tudi za kos, kar ga leži na Avstrijskem, koncesijo tistemu podjetniku, kateri je dobil dopustnico za pruski del te železnice, z istim rokom za dovršbo, kakor je gori povedan, ne nalagaje mu težjih uvetov, nego so v Avstriji za železnice brez državnega porošstva podjete navadni, ter priobči to kraljevsko-pruski vladi.

Člen IV.

Kraljevsko-pruska vlada je za kos v členu I, pod 2 imenovane železnice od Nise v Ziegenhals, gredeč po nje ozémljiji, dala koncesijo družbi gornje-sleške železnice. Ako bi se ti družbi dala koncesija tudi za kos od Ziegenhalsa do državne meje, priznani kraljevsko-pruska vlada le-to cesarsko-kraljevski avstrijski vladi.

Kraljevsko-pruska vlada zaveže podjetnika, kateremu podelí le-ta poslednjič imenovani kos, ter ga bode z vsemi sredstvi, kar jih ima, priganjala, da železnico brž kakor bode mogoče in to zadnji čas do 1. januarja 1874 dodela in javni službi izročí.

Toda kraljevsko-pruska vlada se, kolikor ji bode moči, prizadevala, da se pruski kos takrat, ko bi se avstrijski kos pred gori povedanim rokom dodelal, ob enem s tem dodela in v krétanje dá tako, da se torej vožnja po celi železnici od Albrehtic do Nise h krati začne.

Za ta slučaj, ko bi kraljevsko-pruska vlada raje samo med Niso in Ziegenhalsom ležeči del pruskega kosa dala v delo družbi gornje-sleške železnice, o čemer izreče svojo voljo zadnji čas do 10. julija 1872, podelí ona moravsko-sleški železnici koncesijo za delo in rabo pruskega kosa od državne meje do Ziegenhalsa, pod pleti na Pruskem navadnimi s to mero, da mora na pruskem ozémljiji ležeči kos železnice imeti po tanjem določili kraljevsko-pruske vlade takšna zidovanja, ki bodo narejena, da se lahko poderó in vožnjo po železnici za dalj časa ustavijo, postavivši, kolikor bode na njej, za dovršitev gori omenjeni rok, ter bode to cesarsko-kraljevski avstrijski vladi naznanila.

Člen V.

Cesarsko-kraljevska avstrijska vlada, in tako tudi kraljevsko-pruska vlada bosta avstrijskim, oziroma pruskim podjetnikom, katerim se po členih III in IV dá koncesija, podeljevali ista olajšila, katera v dotičnih državah dani ali morebiti v prihodnje dati se imajoči ukazi drugim brez državnega porošstva za obresti podjetim železnicam sploh načelno dodeljujejo ali v prihodnje dodelé. Isto tako bodo tudi vsa postavna določila, katera bi počevši od

dneva sklenene te pogodbe o železnocestnih podjetjih cesarsko-kraljevska avstrijska, oziroma kraljevsko-pruska vlada izdala za pričujočo železnico, dokler teče rok koncesije, samo tedaj veljala, ako in v kolikor ne bodo vs križ s to pogodbo in s koncesijo.

Člen VI.

Mesto, na katerem železnice v členu I imenovane preidejo obojno državno mejo, naj se tanje določi na podlogi načrtov, katere naj izdelajo dotične železnocestne uprave, ako bode treba, tedaj tudi s tehničnimi komisarji, v to poslanimi.

Tem železnicam naj se sicer iz početka dá povsod samo ena koleja, a uže naprej naj se ugotovi pridobljeno zemljišče za dvokoljno železnico.

Kadar se pokaže potreba, visoki vladi ukažeta, da se napravi še druga koléja.

Pribava zemljišč, potrebnih v napravo železne ceste, ako se udeleženci ne dogovoré z lepa med sabo, naj se zgodi v enem in drugem državnem ozémljiji po določilih ondi veljajoče, oziroma izdati se imajoče razlastilne postave.

Svetle širjave med šinami bodi tako, kakor pri železnicah, katere so ž njo v stiku, 1·435 meter.

Tudi v ostalem naj se ustanovi, da bodo železnica, ki se po tej pogodbi napravi, in njena krétna sredstva ali vozila po enakih pravilih narejena, da bode mogoča enotna vožnja po vsej potezi, in da bodo zlasti vozila s te na pritične železnice lahko prehajala, oziroma da se bodo lahko vkupe rabila.

Vozila, ki jih preskusi ena izmed obeh visokih vlad, bodo se smela rabiti brez nove preskušnje tudi na železnici, kolikor je teče po ozémljiji druge vlade.

Člen VII.

Obe visoki vladi se zavezujeta, da dopustita in ukažeta:

1. železnico Krnov-Glubčiško s pruskimi v Glubčice iztekajočimi se železnicami, in
2. Ziegenhals-Albrehtiško s pruskimi v Ziegenhals iztekajočimi se železnicami, a vsako teh zveznih črt z moravsko-sleško osrednjo železnico na ravnost po šinah tako zvezati, da bodo vozila mogla prehajati, ter bode ena in druga obeh visokih vlad vsaka v svojem ozémljiji skrbela, da se za to zvezo ne bodo postavljali uveti, kateri bi zvršitvo podjetja samega ovirali.

Ako bi bila dotičnih podjetnikov misel, omenjene železnice vpeljati v zdanji Glubčiški kolodvor in v kolodvor, ki ga pruski podjetnik napravi v Ziegenhalsu, oziroma v projektirana kolodvora moravsko-sleške osrednje železnice v Krnovu in Albrehticah, bosta se obojstranski vladi, kolikor se bode dalo, prizadevali, da se sklene primeren dogovor o potrebni vkupni porabi omenjenih dveh kolodvorov in njih krétnih naprav.

Člen VIII.

Polna deželna vrhovna oblast (torej tudi zvrševanje pravosodne in policijske oblasti) ostaja izključno pridržana gledé železničnih kosov obojstranski ozémljiji sekajočih na avstrijskem ozémljiji Njegovemu Veličanstvu cesarju avstrijskemu, kralju češkemu i. t. d. in

apostolskemu kralju ogerskemu in na pruskem ozémljiji Njegovemu Veličanstvu cesarju nemškemu, kralju pruskemu.

Člen IX.

Visoki vladi si pridržujeta ter v zvrševanje vrhovne in nadgledne pravice o železnici, kolikor je gre po njenem ozémljiji, postavita komisarje, kateri bodo razmerja svojih vlad do železnocestnih upravstev zastopali v vseh tistih slučajih, kateri niso taki, da bi se pristojna deželna oblastva na ravnost svojih sodnjih ali policijskih del poprijemala.

Člen X.

Ne kratéč vrhovne in nadgledne pravice visokih pogodnikov o železničnih kosih, kar jih gre po njenem ozémljiji, in o dotični vožnji imela bode zvrševanje najvišje nadzorne pravice o železničnih družbah ali upravah, ki krétanje oskrbujejo, sploh tista vlada, v ozémljiji katere imajo one svoj sedež.

Člen XI.

Ako bi avstrijsko podjetje na pruskem ozémljiji ali pruski podjetnik po avstrijskih tleh prevzela delo in krétanje vse v členu I omenjene železnice ali nekega dela, naj se ona gledé vseh odškodninskih zahtev, izvirajočih iz železnocestnega dela in krétanja, podvrže sodnji oblasti in postavam tiste države, v kateri se je škoda storila.

Člen XII.

Državljeni enega izmed obeh visokih pogodnikov, katere železnične uprave vzamejo v službo pri krétanju železnice v ozémljiji druge države, ne izstopajo zarad tega iz državljanstva svoje domovine. Vendar naj se mesta lokalnih uradnikov, razen kolodvornih načelnikov, telegrafskih in takih uradnikov, kateri pobirajo denarje, kolikor je le mogoče, jemljejo iz domačih državljanov.

Vsi uradniki brez razločka, kje imajo službo pri železnici, podvrženi so, kar se tiče disciplinarnega postopanja, edino oblastvu, katero jim je službo dalo, a v drugim postavam in oblastvom tiste države, v kateri stanujejo.

Člen XIII.

Ustanovitev in potrditev voznih črtežev in tarif pridržuje se tisti vladi, v ozémljiji katere ima dotična železnična uprava svoj sedež.

Vendar naj se tarife za železnične kose, ki ležé v obojstranskih ozémljijih in katere vodi ena in ista uprava, postavljajo po enacih načelih.

Oba visoka pogodnika se še zavezujeta, da bosta gledala in prizadevala si:

1. Da bode kos železnice imenovane v členu I pod 1 in pod 2, kolikor je leží v njenem ozémljiji, opravljen s številom občenju zadovoljuječim taci vozil, ki odgovarjajo uvetom v členu VI dogovorjenim;

2. da se napravita po obeh teh železnicah tje in nazaj in kolikor je moči v stiku z vlaki sosednih železnic najmenj po dva vlaka vsak dan za ljudi tje in nazaj, in da se krétanje tudi sicer uredi kakor bode obćenje zahtevalo;

3. da se bodo ljudje in stvari po imenovanih železnicah vozili kar je moči po zmerni tarifi, in da se bodo ogljije, koaks, kamenje, rude, sirovo železo, gnojilna sol in druga gnojila v celih vozéh in na večje daljave, ako bode moči, prevažala za fenik ali pet dvanajstin krajearja od centa in milje s odpravnim prikladom od največ dveh tolarjev pruskih ali treh goldinarjev avstrijskega denarja na vsakih sto centov;

4. da uprave krétujo po imenovanih železnicah vodeče, kolikor se je tiče, ne bodo vpirale se vvodu direktnih odprav za ljudi in blago, brž kakor bi v imenu obćenja ena ali druga obeh visokih vlad izrekla, da bi bilo dobro vvesti jih.

Člen XIV.

Zastran odpravnin in tako tudi zastran časa, v katerem se kaj odpravi po železnici, ne bode razložka med prebivalci obeh cesarstev, zlasti naj se s transporti, ki bodo prehajali iz ozémljija enega cesarstva v ozémljije drugega, kar se tiče odprave in voznine, ne postopa neugodnejše, nego s transporti, ki iz dotičnega cesarstva odhajajo ali ondi ostajajo.

Člen XV.

Železnično policijo bodo opravljali uradniki železnične uprave pod nadzorom oblastev k temu v enem in drugem državnem ozémljiji pristojnih in to po propisih in načelih za eno in drugo ozémljije veljajočih.

Člen XVI.

Menja krétanju bodi:

1. na Krnov-Glubčiški železnici na Krnovski postaji,
2. na Nisko-Albrehtiški železnici na Ziegenhalski postaji.

Vsaka obeh visokih vlad bode podjetju, kateremu je ona dala, oziroma dá koncesijo, naložila dolžnost, krétanje na kosu od obojostranske meje do menjalne postaje pri Krnovu, oziroma Ziegenhalsu prepustiti tistemu podjetju, kateremu je izročeno delo železnice pritične v sosednji državi in krétanje po isti.

Toraj naj se uredbe dela in krétanja, gornje delo železne ceste in signali od obojostranske meje do kolodvorov Krnovskega in Ziegenhalskega ujemajo z uredbami, katere se na to stran potrdijo za kos teh železnih cest, ki pojde po sosednji državi.

Kolodvora v Krnovu in Ziegenhalsu sama se naredita in opravita po načelih v dotični državi veljajočih.

Člen XVII.

O tanjih uvetih, pod katerimi se prepustí krétanje v drugem odstavku člena XVI omejeno, pridržuje se dogovor med lastniki dotičnega kosa in upravo, katera prevzame krétanje po njem. Vsakakor pa naj cesarsko-kraljevska avstrijska vlada oziroma kraljevsko-pruska naloží tej upravi dolžnost, da bode ob svojem trošku redno v dobrem stanu držala kos

železnice, ki se ji izroči, z vso pritiklino, z obnovitvami vred, ki jih zahtevajo splošna pruska upravna načela, in da bode lastnikom od napravnega kapitala, kar so ga za tist kos potrošili in katerega izkažejo, plačevala obresti po pet od sto.

Razširjave izvornih železnocestnih naprav, katere bi cesarsko-kraljevska avstrijska, oziroma kraljevsko-pruska vlada spoznala da so potrebne občenju, izvedejo se ob trošku lastnikov dotičnega kosa, vendar se bodo izkazani troški takih razširjav prišteli napravnemu kapitalu, od katerega bode uprava krétanje vodeča obresti plačevala.

O soporabi kolodvora in kolodvornih naprav v Krnovu, oziroma Ziegenhalsu in o posebni odškodbi, ki se dá za to lastnikom, naj obojostranski železnični upravi tudi sklenejo dogovor, katerega treba da dotični vladi odobrita.

Ako ne bode dogovora, naj se železnični upravi ravnata po ukazih, ki jih visoki vladi po domembi vkupno izrečeta.

Člen XVIII.

V obeh postajah omenjenih v členu XVI napravita oziroma zložita z drugimi obe strani vsaka po eno mejno colnijo, da se doseže v členu 8 trgovinske in colne pogodbe mej avstrijsko-ogersko monarhijo in Prusijo v imenu severonemške zveze, in v imenu tistih udov nemškega colnega in trgovinskega edinstva, kateri ne spadajo v to zvezo, od 9. oktobra 1868 imenovana namemba.

Tema mejnima colnijama v Krnovu in Ziegenhalsu naj se od obeh strani dodelé trgovinskim razmeram odgovarjajoče odpravne oblasti, ter izrekujeta pogodnika, da jih je volja te oblasti razširiti, brž kakor bode zaradi večje trgovine potrebno.

Člen XIX.

Kar se tiče formalnosti colnijskega pregledovanja in odpravljanja potniških zveznjev, po tem vvažanega in izvažanega blaga, in pregledovanja potnih listov, ki jih bodo obojostranski komisarji o svojem času dogovorili, zagotovljata obe vladi vzajemno ena drugi, da se z železnicama v členu I imenovanima ne bode ravnalo menj ugodno, nego s katero drugo na tuje prehajajočo železnico, in da se bode v prid občenju to delo olajševalo in uprostilo kolikor koli bode mogoče po postavah veljajočih v obeh državah.

Člen XX.

Določila o izvrševanju policije zadevajoče potna pisma in tujce, ki potujejo po železnici, katera so med obema vladama že dogovorjena ali se še kdaj dogovoré, naj veljajo tudi za to železnocestno zvezo.

O uradnih oblastih, ki se dadó kraljevsko-pruskim, oziroma cesarsko-kraljevskim avstrijskim policijskim uradnikom, kateri se utegnejo postaviti na Krnovskem, oziroma Ziegenhalskem kolodvoru, pridržava se poseben domenek mej obema visocima vladama.

Dotično pogajanje naj se začne najpozneje tri mesece, predno se dotična železnica dene v krétajo, ter naj se, kolikor se bode dalo, popolnoma dožene in sklene, predno se začne krétajo.

Člen XXI.

Uredba poštna in telegrafske službe po železnicah v členu I imenovanih pridržava se posebnemu dogovoru med obojestranskima poštnima in telegrafskimi upravama.

Pri uredbi poštna službe bode veljalo za načelo, da bode menja službe na tistem mestu, katero je po členu XVI za menjo železnične krétnje in po členu XVIII za colno odpravljanje v misel vzeto, in da bosta troške za odpravo poštnih pošiljek nosili obojestranski poštni upravi vsaka med mejami svojega ozémljija ali okoliša, razen če bi se pri posebnih razpravah kaj drugega dogovorilo.

Člen XXII.

Kraljevsko-pruska vlada ne bode na krétnjo železnice na pruskih tleh ležeče, kolikor jo vodi avstrijsko podjetje, in cesarsko-kraljevska avstrijska vlada ne bode na krétnjo železnice na avstrijskih tleh ležeče, kolikor jo upravlja pruski podjetnik, udarjala druge ali večje davščine nego je tista, katera sploh železnično krétnjo vnanjih železničnih delničarskih družeb v dotičnih državah zadeva.

Takisto ne bode cesarsko-kraljevska avstrijska vlada za ta slučaj, ako bi krétnjo železnice na avstrijskih tleh ležeče kdaj vodila pruska delničarska družba, od nje jemala drugih ali večjih davščin nego so tiste, katere sploh železnično krétnjo dotičnih železnocestnih delničarskih družeb po avstrijski državi zadevajo.

Člen XXIII.

Za ta slučaj, ako bi se pozneje v lastništvu železnic te pogodbe kaj predrugačilo, skleneta obe visoki vladi za časa poseben dogovor o nadaljnji krétnji, kateri bode občenju in obojestranskim interesom odgovarjal.

Člen XXIV.

Pričujoča pogodba naj se na obeh straneh podvrže najvišjemu odobrenju in pritrditvi pismi, ki se izdasta o tem, naj se najpozneje v štirih tednih na Dunaji izmenjata.

V dokaz tega so jo pooblaščenci podpisali in podpečatili.

Tako storjeno v Berlinu, dne 21. maja v letu tisoč osem sto sedemdesetem drugem.

(L. S.) Karol pl. **Pusswald** s. r.

(L. S.) Ferdinand **Buchaczek** s. r.

(L. S.) Teodor **Weishaupt** s. r.

(L. S.) Vilhelm **Jordan** s. r.

(L. S.) Ernest **Hitzgrath** s. r.

Smo pretehtavši vse člene te pogodbe pohvalili jo in potrdili, ter obetamo tudi s Svojo cesarsko in kraljevsko besedo za Se in za Svoje naslednike, da jo bomo po vsem nje zapopadku zvesto izpolnovali in izpolnovati dali.

V potrdbo tega smo pričujoče pismo z Svojo roko podpisali ter ukazali, da se na-nj Naš cesarski in kraljevski pečat pritisne.

Tako storjeno na Dunaji dne osemnajstega junija v letu po odrešitvi sveta tisoč osem sto sedemdeset drugim, Našega cesarjevanja štiri in dvajsetem.

Franc Jožef s. r.

Andrássy s. r.

Po Najvišjem posebnem povelji Njegov. ces. in kralj. apost. Veličanstva :

Wilhelm baron **Konradsheim** s. r.
c. in kr. sekcijni svetovalec.

Zgornja državna pogodba se razglašá ter bode veljala za kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Na Dunaji, dne 20. julija 1872.

Auersperg s. r.

Banhans s. r.

